

EUTANAZIJA

I. Kulikauskė

- ▶ **Eutanazija**-pav. yra kilęs iš dviejų graikiškų žodžių *eu-gerai* ir *thanatos-mirtis*, kurie reiškia "lengva mirtis". Mirties lengvinimas, ypač skausmo malšinamais vaistais;
- ▶ **Legalizuoti** – įteisinti, pripažinti teisėtu.
- ▶ **Optimizmas** – pasitikėjimas gyvenimu ir ateitimi; šviesi, džiaugsminga pažiūra į gyvenimą, polinkis įžvelgti gerą.

SAVOKOS

Vatikano dokumentas

Deklaracija apie eutanaziją (1980 m.)

pateikia tokį eutanazijos apibrėžimą: tai yra gydytojo veiksmas arba veiksmo nebuvimas, kuris pats savyje arba turint intenciją sukelia mirtį norint išvaduoti pacientą iš kančių.

- ▶ Eutanazija įteisinta Belgijoje, Olandijoje, Liuksemburge, Australijoje, Šveicarijoje, JAV (Oregono, Vašingtono, Montanos, Vermonto valstijose) ir Tailande.
 - ▶ 2002 m. Olandija tapo pirma pasaulio šalimi, leidusia padėti numirti nepagydomai sergantiems ligoniams.
 - ▶ Lietuvoje yra įteisintas tik gydymo netaikymas, o aktyvią eutanaziją ir savižudybę su pagalba įstatymai draudžia.
-

- Eutanazija legali**
(Kanada, Šveicarija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Kolumbija)
- Legali savižudybė su pagalba**
(Vokietija, Indija, JAV: Oregono, Vašingtono, Montanos ir Vermonto valstijos)

NACISTINĖ VOKIETIJA

Eutanazija nacistinėje Vokietijoje buvo taikoma tik vokiečiams žudyti, sergantiems psichine negalia, šizofrenija ar dėl kitų psichinių ligų, taip pat dėl kokios nors fizinės negalios. Kitų III Reicho teritorijų gyventojai (lenkai ar žydai) buvo tiesiog šaudomi.

Skiriama žmonių eutanazija ir gyvūnų eutanazija.

Gyvūnų eutanazija – neskausmingas gyvūno, paprastai stuburinio, nužudymas, kad būtų be kančių ar su mažiausiomis kančiomis nutraukta gyvūno gyvybė.

- ▶ Kalbant apie namų augintinius eutanazija dažniausiai vadinama *užmigdymu*, kadangi šių gyvūnų eutanazija dažniausiai atliekama suleidžiant mirtiną migdomųjų dozę.

EUTANAZIJOS rūšys yra šios:

- ▶ Aktyvi eutanazija - kada yra kažkas daroma, kad ligonis numirtų (sušvirkščiamą mirtiną medikamentų dozę);
- ▶ Pasyvi eutanazija - kada yra kažkas nedaroma tam, kad ligonis numirtų (neskiriama gyvybę palaikanti priemonė ar nutraukiama, pvz., kvėpavimo aparato atjungimas);
- ▶ Norima, arba valinga, eutanazija - kada ligonis prašo, kad jį numarintų;
- ▶ Nenorima, arba nevalinga, eutanazija - kada įvykdoma be ligonio prašymo (slapta įvykdyta eutanazija vadinama kriptanazija);
- ▶ Prievartinė eutanazija - kada įvykdoma prieš ligonio valią.

Moralinio skirtumo tarp aktyvios ir pasyvios eutanazijos
arba kitų jos rūšių nėra.

Žmogų galima nužudyti kažką jam padarant arba nedarant kažko,
kas galėtų jo gyvybę išsaugoti. Bet kuriuo atveju kalbame apie
žmogžudystę.

Ne bet kokia žmogžudystė gali būti vadinama eutanazija.

KAD GALĖTUME KALBĖTI APIE EUTANAZIJĄ, REIKIA, KAD BŪTŲ IŠPILDOMI ŠIE KRITERIJAI:

- ▶ Žmogus serga nepagydoma liga;
 - ▶ Gydytojas įsitikinęs, kad tam žmogui geriau mirti negu gyventi;
 - ▶ Gydytojas, kažką padarydamas ar kažką apleisdamas, numarina pacientą.
-

EUTANAZIJOS ARGUMENTAI „UŽ“ :

- nepagydomai sergantis asmuo, išgyvenantis dideles kančias, pats turi teisę rinktis, ar jam toliau kentėti, ar mirti oriai – ramiai;
- žmogus laisvas apsispręsti;
- beviltiškas ligonis dėl savo būsenos tampa našta sau pačiam;
- orus pasitraukimas yra geriau nei tokia būseną, kurios žmogus negali vadinti gyvenimu, o tik egzistencija vaistų pagalba;
- yra atvejų, kai vaistai negali pagydyti, o tik atitolina mirties momentą;
- jis miršta ramiai ir oriai, apsuptas artimų žmonių;

EUTANAZIJOS ARGUMENTAI „PRIEŠ“ :

- Žmogus nesukuria gyvybės, taigi jis neturi teisės nuspręsti, kada, kas ir kaip turi mirti;
 - Gydytojo šventa pareiga rūpintis ligonio sveikata ir gyvybe, t.y. gydyti, o taip pat – žmogui leisti numirti natūralia mirtimi;
- Tai savotiška žmogžudystė;
- Žmogus gali norėti pasitraukti iš gyvenimo ne dėl beviltiškos ligos ar skausmo, o todėl, kad jaučiasi našta savo artimiesiems;
- Nors natūrali mirtis ir neišvengiama, ji nėra medicinos objektas;
- Šiuolaikinė medicina vystosi taip, kad visai įmanoma, jog vaistų pagalba asmuo gali gyventi ilgai.

- ▶ Eutanazija - sąmoningas žmogaus ar gyvūno gyvybės atėmimas, kiek įmanoma švelnesnėmis priemonėmis, atliekamas vien marinuojamo labui.
- ▶ Lietuvoje yra įteisintas tik gydymo netaikymas, o aktyvią eutanaziją ir savižudybę su pagalba įstatymai draudžia.
- ▶ Eutanazija dažniausiai taikoma nepagydomiems ligoniams, kurių likęs gyvenimas praeitų skausmuose ir tik jiems patiems norint.
- ▶ Išskiriamos šios eutanazijos rūšys: aktyvi, pasyvi, norima (valinga), nenorima (nevaliga), prievartinė.

APIBENDRINIMAS

Kahoot!

Nuoroda mokytojams

<https://create.kahoot.it/details/f45a8b5d-8fc6-4241-a1d7-3118d3489df7>

PRAKTINĖ UŽDUOTIS ŽINIŲ
PATIKRINIMUI